

Referens: LI2023/02926

li.remissvar@regeringskansliet.se

li.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar gällande förslag till lag om tillfälliga förbud att transportera personer utan giltiga identitetshandlingar till Sverige

Länsstyrelsen Skåne (nedan Länsstyrelsen) har valt att svara på remissen då vi är en gränsregion som påverkas av förslaget om ny lag.

Sammanfattning

Länsstyrelsen har inga invändningar mot förslaget om ny lag.

Myndigheten vill dock lämna synpunkter med fokus på konsekvenser som berör vårt geografiska område. Länsstyrelsen fokuserar i detta svar på konsekvenserna på arbetsmarknaden, företag och gränspendlare som verkar i gränsregionen.

Yttrandet bygger på "Utvärdering av effekter av tillämpningen av förordning om vissa identitetskontroller" som utfördes av Länsstyrelsens på uppdrag av Regeringskansliet, Ju2016/04463/PO samt myndighetens erfarenheter av att förmedla information till och ta emot information från gränspendlare och företag som verkar över Öresund.

Øresunddirekt är en samverkan mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Skatteverket, Region Skåne och Länsstyrelsen Skåne.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen har förståelse för att det i undantagsfall kan behövas ytterligare reglering av inflödet av personer till Sverige, men att det bör ske mycket restriktivt och efter nogsam bedömning.

Nordiska ministerrådets vision är att Norden 2030 ska vara världens mest integrerade region. En tillämpning av tillfälliga förbud att transportera personer utan giltiga identitetshandlingar till Sverige påverkar integrering i Öresundsregionen negativt.

Länsstyrelsens farhåga är att ID-kontroller i enlighet med promemorians förslag "permanentas" när de väl tagits i bruk såsom det i praktiken gjorts med gränskontrollerna.

Arbetsmarknad, företag och gränspendlare påverkas negativt även av tillfälliga förbud att transportera personer utan giltiga identitetshandlingar till Sverige. Tillfälliga förbud ger långsiktiga och negativa konsekvenser för integrering mellan Sverige och Danmark i Öresundsregionen, vilket bör beakta vid tillämpning av lagförslaget.

Identifierade konsekvenser av lagförslaget

Länsstyrelsen lyfta fram möjliga konsekvenser om tillfälliga förbud att transportera personer utan giltiga identitetshandlingar till Sverige tillämpas i Öresundsregionen:

- Skåne och Malmö har jämförelsevis hög arbetslöshet och är mycket beroende av arbetsmarknaden i Östdanmark där det är hög efterfrågan på arbetskraft inom nästan samtliga yrkesområden. I Danmark får många personer som har svårt att få jobb i Sverige en första eller andra chans till självförsörjning. Andra tar ett nytt steg i karriären och bidrar på så vis också till tillväxten på bägge sidor Öresund. Detta gynnar regionen och Sverige som helhet. Av erfarenhet vet vi att vid införande av ID-kontroller riskerar många gränspendlare avsluta sina anställningar på grund av upplevda bekymmer som konsekvens av ett införande och färre personer vågar eller orkar ta de möjligheter till karriärutveckling som finns i Danmark. Ökad arbetslöshet i Malmö och Skåne blir en trolig konsekvens.
- Till följd av ovanstående punkt kan näringslivet i öresundsregionen komma att påverkas negativt vid rekryteringar och bibehållande av arbetskraft. För Sveriges del handlar det om ökade svårigheter att rekrytera spetskompetens och nyckelpersoner. Dessa önskar ofta kunna ta del av hela öresundsregionen, exempelvis genom att bo på ena sidan sundet och jobba på andra. Medföljande familjemedlemmar kan ha svårt att etablera sig och är i stort behov av den mycket större arbetsmarknaden som finns i grannlandet. Företag som inte lyckas rekrytera kompetent personal kan inte utföra sina uppdrag eller växa och det påverkar tillväxten negativt.
- Regeringens förslag är att transportörerna ska stå för ID-kontrollerna. Det är en uppenbar risk att kostnaden i slutändan kommer att belasta de resande. Kostnaderna för att ta sig över Öresund är i dag långt mycket högre än för de som endast reser inom respektive land. Många låginkomsttagare har redan problem

med att lösa sina första månadsbiljetter för att åka över sundet till sitt nya jobb i Danmark.

- Länsstyrelsens erfarenhet är att med ID-kontroller kommer restiden att förlängas och problematiken med förseningar förvärras. De som åker med tåg får vänja sig vid färre och trängre tåg för att transportören ska kunna genomföra sitt kontrolluppdrag. Det finns en överhängande risk att gränspendlare kommer att behöva lämna sina anställningar för att klara sitt livspussel.
- De som drabbas mest av de negativa konsekvenserna av ID-kontroller är de som måste utföra merparten av sitt jobb på plats och de som har fasta arbetstider. De som kan, kommer i större omfattning att köra med bil till jobbet då kontrollerna för bilförarna ej är så tidskrävande som de vid tågen. Det är, enligt tidigare undersökningar, lägre andel kvinnor än män och lägre andel yngre än äldre som har möjligheten att köra med egen bil. Det är även en kostnadsfråga då det är betydligt dyrare för bilöverfart än månadskort på Øresundstågen, vilket påverkar låginkomsttagare i högre grad.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Ola Melin med avdelningschef Patrik Åkesson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Kanslichef Mats Kryhl medverkat.